

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

گزارش ارزیابی عملکرد پروژه، پیش‌دانشگاه

۱-۱- عملکرد پژوهشی چیست؟

باید به این سوال پاسخ گفت که عملکرد پژوهشی چیست؟ متناسب با این سوال مساله تحقیق تعریف می‌شود. گاهی عملکرد نهادهای پژوهشی مدنظر است که نگاهی بخشی است و گاهی عملکرد پژوهشی است که نگاهی بعدی به کل نهادهای دانشگاه است و همه نهادها دخیل در این امر هستند^۱.

در بررسی عملکرد نهادها نیز می‌توان فرایندهای کاری اعم از صفی و ستادی را بررسی کرد یا آن را محدود به صف کرد و حتی مدیریت پژوهش را نادیده گرفت. معمولاً در امر ارزیابی پژوهش، آنچه مدنظر قرار می‌گیرد، رشد کمیت خروجی‌های سیستم است.

۱-۲- تعیین مدل:

از بین کلیه مدل‌های موجود ارزیابی، مدل انتخاب شده برگرفته از مقاله «ارائه مدل ارزیابی عملکرد واحدهای پژوهشی دارای مجوز قطعی از وزارت علوم»^۲ که برگرفته از مدل سیستمی است، می‌باشد^۳. در این مدل، سازمان پژوهشی را به

^۱ جهت آشنایی بیشتر با نگاه بعدی و بخشی به مقاله حجه الاسلام پیروزمند در جلد ۵ مجموعه مقالات مهندسی فرهنگی، با عنوان «الگوی طبقه بندی موضوعات فرهنگی در مهندسی فرهنگی کشور» رجوع شود.

^۲ فرهودی رزیتا، بسته نگار مهنروش، ارائه مدل ارزیابی عملکرد واحدهای پژوهشی دارای مجوز قطعی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، نشریه مدیرساز، سال هفتم، ۱۳۸۳. صص ۳۳-۵۳.

^۳ منابع مورد مراجعه:

آذر عادل، ترکشوند علیرضا. ارزیابی عملکرد آموزشی و پژوهشی با استفاده از مدل پوششی داده‌ها، فصلنامه مدرس علوم انسانی، دوره ۱۰، شماره ۱، بهار ۱۳۸۵.

حسین زاده سلجوقی، ارزیابی عملکرد مراکز آموزش عالی، مدیرساز، سال ششم، شماره ۳ و ۴، ۱۳۸۳.

حیدری نژاد صدیقه و همکاران، ارزیابی کارایی دانشکده‌ها و گروههای آموزشی تربیت بدنی دانشگاههای دولتی با استفاده از مدل ریاضی تحلیل پوششی داده‌ها، فصلنامه المپیک، سال چهاردهم، شماره ۲، ۱۳۸۵.

معاونت پژوهشی دفتر بررسی و ارزیابی پژوهشی وزارت علوم تحقیقات و فناوری، پرسشنامه عمومی ارزیابی عملکرد پژوهشی سال ۱۳۸۸ دانشگاهها.

معاونت پژوهشی دفتر بررسی و ارزیابی پژوهشی وزارت علوم تحقیقات و فناوری، نظام نامه گروه ارزیابی. ۱۳۸۶.

دفتر نظارت و ارزیابی فناوری معاونت پژوهشی و فناوری وزارت علوم تحقیقات و فناوری، شیوه نامه انتخاب برگزیدگان فناوری. ویرایش اول. ۱۳۸۹.

شاخصهای عمومی ارزیابی عملکرد نهادهای پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد. سال ۸۷

شاخص های اختصاصی ارزیابی عملکرد معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد. سال ۸۷

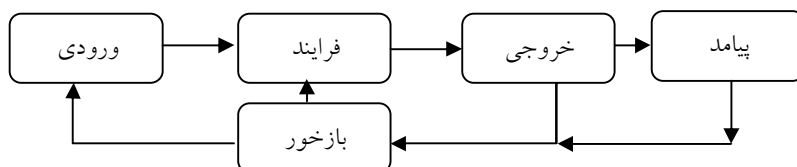
شاخصهای عمومی ارزیابی عملکرد دانشکده‌ها دانشگاه علوم پزشکی مشهد. سال ۸۷

شاخص های اختصاصی ارزیابی عملکرد دانشکده‌ها دانشگاه علوم پزشکی مشهد. سال ۸۷

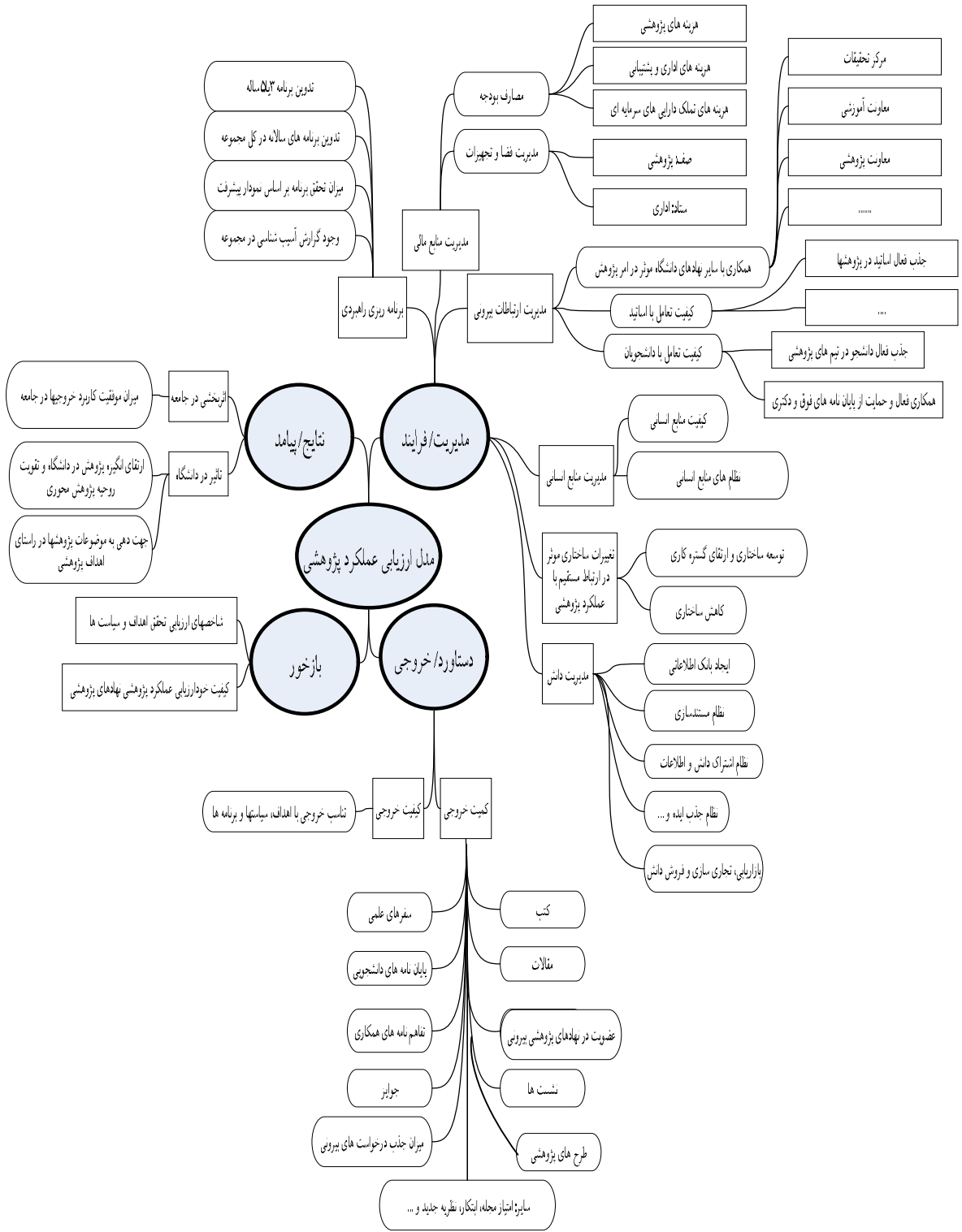
صورت یک مجموعه یا سیستم فرایندی مرکب از مجموعه ورودی‌ها، خروجی‌ها و فرایندها می‌بینند. شاخص‌های این مدل باید بتوانند عملکرد، کارایی و اثربخشی سازمان را در دستیابی به خروجی‌های مورد انتظار بدست آورند. لازم به توجه است که آمار موجود، تنها قابلیت پاسخگویی به شاخص‌های عملکردی را دارند و شاخص‌های کارایی و اثربخشی نیازمند اطلاعات می‌باشند.

۳-۱- نگاه سیستمی به امر پژوهش:

در این نگاه، فرایند پژوهش به عنوان سیستمی در نظر گرفته می‌شود که برای ارزیابی آن کلیه اجزا یعنی ورودی‌ها، فرایندها، خروجی‌ها، پیامدها و نیز نظام بازخور در واحدهای پژوهشی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. در این مدل ورودی-ها و نیز فرایندهای مدیریتی با هم تلفیق شده است چراکه معتقد است آنچه ما از ارزیابی عملکرد در حوزه ورودی داریم، حوزه مدیریت ورودی‌هاست و در قالب فرایندها قابل ارزیابی است.

این مدل به صورت استقرایی و با بهره‌گیری از تجارب مختلف دانشگاهی و نیز تجارب دفتر ارزیابی معاونت پژوهشی وزارت علوم توسط دفتر ارزیابی و بهبود عملکرد اداره کل طرح و برنامه تهیه شده است.

شکل شماره ۱: شاخص های ارزیابی عملکرد پژوهشی در رویکرد سیستمی

شکل شماره ۲: مدل شاخص‌های کمی ارزیابی عملکرد پژوهشی در حوزه خروجی

در حوزه کمیت خروجی ۱۱ شاخص را مشاهده می‌کنیم. البته از جهت ارزیابی کارایی هزینه‌ها، در شکل شماره ۲ شاخص کمی مصارف بودجه را نیز به عنوان شاخص دوازدهم اضافه نموده ایم

۲- نتیجه گیری

مقوله	شاخص	تغییرات بین سال الف و ب			تغییرات بین سال ب و ج		
		رشد	ثبات	کاهش	رشد	ثبات	کاهش
مقاله	تعداد کل مقالات در یک سال						
	کیفیت مقالات (تغییر در تعداد مقالات پژوهشی و ISI)						
	سرانه انتشار مقاله (دانشجویان)						
	سرانه انتشار مقاله (اعضای هیات علمی)						

مقوله	شاخص	تغییرات بین سال الف و ب			تغییرات بین سال ب و ج		
		رشد	ثبات	کاهش	رشد	ثبات	کاهش
	تعداد گردهمایی						
	تعداد کنگره						
پایان نامه	تعداد پایان نامه های مورد حمایت						
	تعداد پایان نامه های مورد حمایت مالی						
	تعداد پایان نامه های مورد حمایت (چاپ و ...)						
طرح پژوهشی (برون دانشگاهی)	تعداد کل						
	تعداد بر اساس طرف قرارداد دولتی						
	تعداد بر اساس طرف قرارداد غیردولتی						
	حجم مالی قراردادها						
	سرانه هر طرح						
	هزینه کل طرح ها						
	سرانه هزینه هر طرح						
	تعداد کل مشارکت کنندگان						
	سرانه مشارکت						
	سرانه درآمدی هر پژوهشگر (بدون ملاحظه هزینه ها و کسورات)						
	تعداد کل						
	تعداد کل مشارکت کنندگان						
طرح پژوهشی (درون دانشگاهی)	سرانه مشارکت						
	میزان اعتبار کل طرح ها						
	سرانه درآمدی پژوهشگر (بدون ملاحظه هزینه ها و کسورات)						
	سرانه اعتباری هر طرح						
	تعداد بر اساس نوع: راهبردی						
	تعداد بر اساس نوع: بنیادین						
	تعداد بر اساس نوع: توسعه ای						
	تعداد بر اساس نوع: کاربردی						
	تعداد بر اساس نوع: توسعه ای/ کاربردی						
	تعداد بر اساس نوع: بنیادین/ کاربردی						
طرح پژوهشی	نسبت سرانه درآمدی بین دو طرح برون و درون دانشگاهی (بدون ملاحظه کسورات و هزینه ها)						

مقوله	شاخص	تغییرات بین سال الف و ب			تغییرات بین سال ب و ج		
		رشد	ثبات	کاهش	رشد	ثبات	کاهش
سفر علمی	تعداد کل						
	تعداد بر اساس هدف سفر: شرکت در کنفرانس						
	تعداد بر اساس هدف سفر: طرح مطالعاتی						
	تعداد بر اساس هدف سفر: بازدید علمی						
	تعداد بر اساس هدف سفر: سایر						
تفاهم نامه همکاری	تعداد کل						
	تعداد براساس طرف مورد تفاهم: دولتی						
	تعداد بر اساس طرف مورد تفاهم: غیردولتی						
	تعداد براساس مورد تفاهم: طرح پژوهشی						
	تعداد براساس مورد تفاهم: چاپ کتاب و مقاله						
	تعداد براساس مورد تفاهم: نشست علمی						
	تعداد براساس مورد تفاهم: تبادل نیروی انسانی						
تعداد براساس مورد تفاهم: استفاده از امکانات							
جوایز علمی	تعداد کل						
عضویت در نهاد پژوهشی	تعداد کل						
جذب درخواست ها	تعداد کل						
امتیاز مجله	تعداد کل						
نظریه جدید	تعداد کل						
ابتکار	تعداد کل						
مصارف بودجه	مصرف کل بودجه						
	مصارف بودجه پژوهشی						
	مصارف بودجه اداری - پشتیبانی						
	مصارف بودجه تملک دارایی سرمایه ای						